

ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ Ελλάδα 2.0 / 2022

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ έως 70 - 80% του Προϋπολογισμού

Έως 10.000.000€ Επιδότηση κάθε επένδυσης

Από 1ο Δίμηνο του 2022/ Κατατέθηκε στη Βουλή την Παρασκευή 14/01/2022. Αναμένεται η συνεδρίαση στις 18/01 και οι διαδικασίες σε ΦΕΚ του Νόμου και άλλων διαδικαστικών ρυθμίσεων έως το τέλος Φεβρουαρίου.

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος Ελλάδα 2.0, αναμένεται να τεθεί σε ισχύ προς το τέλος Φεβρουαρίου του 2022. Μέχρι τότε αναμένεται να έχει συμφωνηθεί και η ψήφιση από την Ευρωπαϊκή Ένωση του νέου χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων για όλα τα κράτη-μέλη, οπότε και αναμένονται οι αυξημένες σε ποσοστά και ποσά επιδοτήσεις στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με το Μέγαρο Μαξίμου, ο Αναπτυξιακός νόμος Ελλάδα 2.0 θα αντικαταστήσει τον Νόμο 4399/16 περί ιδιωτικών επενδύσεων και θα αποτελεί, για τα επόμενα χρόνια, το βασικό θεσμικό πλαίσιο για την παροχή κρατικών ενισχύσεων

στις ιδιωτικές επενδύσεις στη χώρα μας. Στόχος είναι να αποτελέσει ένα ιδιαίτερα σημαντικό και ελκυστικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και να συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Επίσης, ο νέος Αναπτυξιακός εισάγει δώδεκα νέα καθεστώτα ενισχύσεων, που θα επιτρέψουν στην επιχειρηματική κοινότητα να σχεδιάσει, να αναπτύξει και να υλοποιήσει τις πρωτοβουλίες της με σημαντικές και σύγχρονες μορφές επενδύσεων σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας.

Θα περιλαμβάνονται τρεις σταθεροί κύκλοι για την υποβολή επενδυτικών προτάσεων. Αυτό σημαίνει πως οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές θα γνωρίζουν ακριβώς ποιο χρονικό διάστημα θα μπορούν να καταθέτουν τα σχέδιά τους στο εκάστοτε καθεστώς του νόμου, διεκδικώντας την προβλεπόμενη ενίσχυση. Αυτό θα γίνεται για τρεις συνεχόμενους μήνες (παράδειγμα Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος) και ο επόμενος (πχ. Απρίλιος) θα είναι εκτός.

Στο μεταξύ, ο **Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων** (ΧΠΕ), ο οποίος λαμβάνεται υπόψη στον Αναπτυξιακό Νόμο, αλλάζει, με τα ποσοστά του να κινούνται σε υψηλότερα επίπεδα από τα τρέχοντα. Ο ΧΠΕ προσδιορίζει τις περιοχές ενός κράτους-μέλους που είναι επιλέξιμες για εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, βάσει των κανόνων της Ε.Ε. περί κρατικών ενισχύσεων. Σε αυτόν, αναφέρεται ανά νομό Περιφερειακή Ενότητα του τόπου εγκατάστασης ποια είναι η μέγιστη ένταση περιφερειακών, επενδυτικών ενισχύσεων.

Ενισχύσεις / Ποσοστά Επιδότησης

Σημειώνεται πως οι κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027 θα είναι αυξημένες μέχρι 25%, σε σχέση με ότι ισχύει σήμερα.

Με τα νέα δεδομένα, τα **Ποσοστά Επιδότησης** θα διαμορφώνονται, δυνητικά, έως 60% για τις μεγάλες επιχειρήσεις, **70%** για τις μεσαίες και **80%** για τις μικρές.

Τα παραπάνω προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, οι οποίες προσδιορίζουν ένα πλαίσιο παροχής κρατικών ενισχύσεων συμβατών με την εσωτερική αγορά, που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θα ισχύσουν μέχρι το τέλος του 2027.

Ενόψει σημαντικών αλλαγών που επίκεινται τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, με την εισαγωγή του νέου Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, τη θέση σε εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τις κατευθύνσεις της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη ουσιαστικής αναμόρφωσης των ρυθμίσεων του Αναπτυξιακού Νόμου προκειμένου να αποτυπώνει τους **νέους στόχους και τις νέες στρατηγικές** κατευθύνσεις για την ελληνική οικονομία, όπως έχουν καθοριστεί στο Σχέδιο Ανάπτυξης και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος Ελλάδα 2.0. ακολουθώντας τη χάραξη των νέων αναπτυξιακών στόχων και πολιτικών επιχειρεί να συμπεριλάβει τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις στον επενδυτικό τομέα προκειμένου να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό και σαφές νομοθετικό πλαίσιο **για την υλοποίηση σημαντικών και σύγχρονης μορφής επενδύσεων** στη χώρα μας. Ένα πλαίσιο το οποίο να

προωθεί, να προσελκύει και να διευκολύνει την υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε σύγχρονους τομείς της οικονομίας.

Να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την αξιοποίηση των νέων καθεστώτων ενίσχυσης από την επιχειρηματική κοινότητα της χώρας. Και βέβαια να συμβάλει, συνδυαστικά με τις λοιπές μορφές χρηματοδότησης ιδιωτικών επενδύσεων, στην ταχύτερη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, προσελκύοντας επενδύσεις, που θα προωθούν πέραν της γενικής επιχειρηματικότητας, τον ψηφιακό και τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, την έρευνα και καινοτομία, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση επιχειρήσεων, τη δημιουργία περισσότερων και πιο εξειδικευμένων θέσεων εργασίας, και γενικότερα την αύξηση του επενδυτικού κεφαλαίου της οικονομίας παράλληλα με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της σε διεθνές επίπεδο.

Βασικά σημεία του νέου αναπτυξιακού Ελλάδα 2.0 είναι:

- **Η επιχορήγηση για κάθε επένδυση θα φτάνει ακόμη και το 70% με 80% του προϋπολογισμού της** (ανάλογα με τις διαπραγματεύσεις στην Ε.Ε). Ποσοστό πολύ υψηλότερο από αυτό που ίσχυε στον τελευταίο αναπτυξιακό νόμο, που έφτανε έως και το 55% και μόνο σε λίγες περιπτώσεις όπως στην Αγροδιατροφή και την Πληροφορική (12 κατηγορίες) κι μέχρι 3εκ €. Τας υπόλοιπα έπαιρναν το 70% της επιδότησης. Κάτι που ήταν τραγικό και μια αντίληψη της κυβέρνησης του Σύριζα που ήταν εναντίων της επιχειρηματικότητας και των ιδιωτικών επενδύσεων.
- **Το μέγιστο ποσό της επιδότησης θα φτάνει τα 10 εκατ. ευρώ** ανά επένδυση. Η σημαντική αύξηση της ενίσχυσης θα δώσει τη δυνατότητα σε επιχειρηματίες να προχωρήσουν σε πολύ μεγαλύτερες επενδύσεις, σε σχέση με το παρελθόν, επωφελοόμενοι από τον νέο αναπτυξιακό νόμο.
- Εισάγονται **νέα καθεστώτα ενισχύσεων**, που θα επιτρέψουν στους επενδυτές να σχεδιάσουν, να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν καινοτόμες ιδέες σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας.

12 νέα καθεστώτα ενισχύσεων

Συνολικά θα υπάρχουν 12 καθεστώτα ενισχύσεων, με κάθε θεματική να είναι εστιασμένη σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας.

Οι άξονες της κυβερνητικής πολιτικής στους οποίους κινούνται, συνολικά, τα καθεστώτα που περιλαμβάνει ο νέος αναπτυξιακός νόμος είναι:

1. Στρατηγική για τη βιομηχανία (Industry 4.0)
2. Ενίσχυση του τουρισμού και των εναλλακτικών μορφών του
3. Αγροδιατροφή
4. Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός
5. Ενίσχυση της εξωστρέφειας

6. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων
7. Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας
8. Πράσινη μετάβαση και ενεργειακός μετασχηματισμός
9. Κυκλική οικονομία.
10. Ψηφιακός μετασχηματισμός
11. Αύξηση της απασχόλησης
12. Ενίσχυση των δεξιοτήτων και κοινωνική συνοχή

Θα υπάρχει η δυνατότητα για μεταφορά πόρων από την μια θεματική ενότητα σε κάποια άλλη ή και η περαιτέρω ενίσχυση εκείνων των καθεστώτων που προκαλεί μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους επενδυτές.

Στόχος είναι επίσης να ενισχυθούν υποκλάδοι των καθεστώτων, που μέχρι στιγμής δεν έχουν στηριχθεί στο βαθμό που θα έπρεπε. Για παράδειγμα στο κλάδο του τουρισμού, θα ενισχυθούν και οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως είναι ο ιαματικός, ο αθλητικός τουρισμός, ίσως και ο θαλάσσιος τουρισμός κ.α.

Σε 60 ημέρες ένταξη σε καθεστώς επιδότησης

Ο χρόνος από την υποβολή ενός επενδυτικού σχεδίου έως την αξιολόγηση και την ένταξη στο ανάλογο καθεστώς δεν θα ξεπερνά τις 60 ημέρες.

Σταθερός φορολογικός συντελεστής

Το κράτος θα εξασφαλίζει για τους επενδυτές ένα **σταθερό φορολογικό συντελεστή για αρκετά χρόνια**.

Επικοινωνήστε μαζί μας για την επιδότηση της επένδυσής σας

Οι διαδικασίες υποβολής της επένδυσης και υλοποίησης:

- Στάδιο ελέγχου κάλυψης προϋποθέσεων υπαγωγής των επενδύσεων και προσαρμογή τους στα δεδομένα που απαιτούνται.
- ΤεχνικοΟικονομική ανάλυση και μελέτη βιωσιμότητας της επένδυσης.
- Ανάπτυξη του επενδυτικού σχεδίου.
- Επεξεργασία στοιχείων και δημιουργία φακέλου με όλα τα απαραίτητα νομιμοποιητικά στοιχεία (καταστατικά, ισολογισμοί, άδειες, προσφορές εξοπλισμού, σχέδια κτιριακών εγκαταστάσεων, προμετρήσεις εργασιών, κλπ.)
- Ηλεκτρονική υποβολή επενδυτικού σχεδίου στο Πληροφοριακό σύστημα.

- Κατάρτιση και υποβολή ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας με τα σχετικά δικαιολογητικά

Στη συνέχεια :

Γίνεται η αξιολόγηση και μετά την ένταξη ξεκινούν οι διαδικασίες υλοποίησης της εγκεκριμένης επένδυσης με υποβολή φάσεων υλοποίησης του έργου, παρακολούθηση του έργου, υποβολή αιτημάτων για την εκταμίευση των επιδοτήσεων κατά φάσεις υλοποίησης, κλπ.

Για την MV Development

Μάριος Ε. Βλάχος

ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΟΤΟΥΝΤΑΙ

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΕΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑ 2.0 /2022

Στον ΝΕΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ ΕΛΛΑΔΑ 2.0 προβλέπονται οι παρακάτω **επιλέξιμοι τομείς για επιδότηση** :

- **Η Μεταποίηση** (Βιομηχανία- βιοτεχνία).

- Η Μεταποίηση και η παραγωγή του πρωτογενή τομέα (**αγροδιατροφή**).

- **Ο Τουρισμός** όπως :

1. i) Ο τουρισμός (όπως αναλύεται παρακάτω) για νέες ξενοδοχειακές επενδύσεις και εκσυγχρονισμό υφιστάμενων.
2. ii) Μονάδων Αγροτουρισμού ή Οινοτουρισμού.

iii) Μονάδων Ειδικής **Τουριστικής Υποδομής** (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού (μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)), κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια).

iv) Ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels),

v) Κλπ Τουρισμού, ανάλυση παρακάτω

- Στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας :

- α) μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 15 MW,
- β) μονάδων συμπαραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ,
- γ) υβριδικών σταθμών ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) με εγγυημένη ισχύ μέχρι 5 MW,
- δ) παραγωγής θερμότητας και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
- ε) ενεργειακά αποδοτικών,
- στ) παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων τα οποία δεν είναι βασιζόμενα σε edwδima

φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, καθώς και μετατροπής υφιστάμενων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασιζόμενων σε εδώδιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων, τα οποία δεν βασίζονται σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης.

- Στον τομέα της ανθρώπινης υγείας και της κοινωνικής μέριμνας, τα κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και επενδυτικά σχέδια για την παροχή Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία.

- Στον τομέα των αθλητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων διασκέδασης και ψυχαγωγίας ενισχύονται:

α) Υπηρεσίες γηπέδων (4×4, 5×5 κ.λπ.) ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, αντισφαίρισης κ.λπ., και

β) Υπηρεσίες κολυμβητηρίου (πισίνας).

- Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων:

α) Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων),

β) Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων,

γ) Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics).

δ) Υπηρεσίες χώρων στάθμευσης (Parking)– κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο εκάστοτε ισχύον Οικοδομικός Κανονισμός για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου.

- Στον τομέα του χονδρικού εμπορίου κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια των Κ.Α.Δ. 46.71.12.05, 46.71.13.14 και 46.71.13.16 που υλοποιούνται στα νησιά, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

Ομοίως κατ' εξαίρεση ενισχύονται επενδυτικά σχέδια των ΚΑΔ 46.46 – Χονδρικό Εμπόριο Φαρμακευτικών Προϊόντων μόνο για το καθεστώς ενισχύσεων «Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού».

- Υπηρεσίες Μηχανικών Πλυντηρίων.

- Υπηρεσίες Σιδερωτηρίου Ρούχων.

- Στον τομέα ενημέρωσης και επικοινωνίας ενισχύεται η δημιουργία μόνιμων εγκαταστάσεων «studios» για την παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο, τηλεοπτικών προγραμμάτων και ηχογραφήσεων.

- Υπηρεσίες βιβλιοθηκών,

- Δραστηριότητες μουσείων.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ :

Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος υπάγονται επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.

2. Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια:

Α. Σύμφωνα με την περίπτωση α` του άρθρου 13 Γ.Α.Κ. κατά κατηγορία:

αα) στον τομέα του χάλυβα, όπως ορίζεται στο στοιχείο 43 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

ββ) στον τομέα των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο στοιχείο 44 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

γγ) στον τομέα του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στο στοιχείο 13 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα,

δδ) στον τομέα της ναυπηγίας. Μπορεί με κοινή υπουργική απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών να προκηρυχθεί κατ` εξαίρεση καθεστώς στον τομέα της ναυπηγίας κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

εε) στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α` της παραγράφου 4,

στστ) στον τομέα μεταφορών (και η συναφής υποδομή), όπως ορίζεται στο στοιχείο 45 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία.

Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων – Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» [υ.α. 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β` 2149) και Εγκ./Πολ. 1133/2008], και με την επιφύλαξη των άρθρων 52 έως 58:

-02- Δασοκομία και Υλοτομία.

-05- Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη.

-06- Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου.

-09.1- Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου και

-09.90.11- Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την εξαγωγή λιθάνθρακα και εν γένει όποια δραστηριότητα σχετίζεται με τον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα.

-36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.

-41- Κατασκευές κτηρίων.

-42- Έργα πολιτικού μηχανικού.

-43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.

-45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.

-46- Χονδρικό εμπόριο, με την επιφύλαξη της περ. ζ) της παρ. 4.

-47- Λιανικό εμπόριο.

-49- Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών.

-52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 4.

-55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περ. γ) της παρ. 4.

-56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.

-64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

-65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.

-66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις

- ασφαλιστικές δραστηριότητες.
- 68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.
  - 69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.
  - 70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων – δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.
  - 71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών – τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.
  - 72- [Καταργείται].
  - 73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.
  - 75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες.
  - 77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.
  - 78- Δραστηριότητες απασχόλησης.
  - 79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδίων και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.
  - 80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.
  - 81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.
  - 82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις.
  - 84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα – υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
  - 85- Εκπαίδευση.
  - 86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρούμενων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού και με την επιφύλαξη της περ. ε) της παρ. 4.
  - 87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρούμενων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού και με την επιφύλαξη της περ. ε) της παρ. 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις των υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων των ΚΑΔ -86- και -87-, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα εφαρμογής τους.
  - 88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.
  - 90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.
  - 91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.
  - 92- Τυχρά παιχνίδια και στοιχήματα.
  - 93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη της υποπερ. ζζ) της περ. γ) και της περ. στ) της παρ. 4.
  - 94- Δραστηριότητες οργανώσεων.
  - 95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης.
  - 96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της υποπερ. ζζ` και των περ. γ) και η) της παρ. 4.
  - 97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.
  - 98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση.
  - 99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

3. Στον μη υπαγόμενο στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος ΚΑΔ -91- κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι δραστηριότητες:

- α. 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών),
- β. 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).

4. Στους μη υπαγόμενους στον παρόντα νόμο τομείς της παραγράφου 2, **ενισχύονται κατ' εξαίρεση τα παρακάτω επενδυτικά σχέδια:**

α) Στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας, κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια:

αα) μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 15 MW, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ. και τον ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως ισχύει,
ββ) μονάδων συμπαραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ, σύμφωνα με το άρθρο 40 Γ.Α.Κ.,
γγ) υβριδικών σταθμών ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) με εγγυημένη ισχύ μέχρι 5 MW, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ.,
δδ) παραγωγής θερμότητας και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ.,
εε) ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, σύμφωνα με τον ν. 4342/2015 (Α' 143) και το άρθρο 46 Γ.Α.Κ.,
στστ) παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων τα οποία δεν είναι βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ., καθώς και μετατροπής υφιστάμενων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασιζόμενων σε εδώδιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων, τα οποία δεν βασίζονται σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ..

β) Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων, κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι:

αα) 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],
ββ) 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και,
γγ) 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)].
δδ) 52.21.24.00 [Υπηρεσίες χώρων στάθμευσης] – Ενισχύονται κατ' εξαίρεση επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση ή επέκταση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο εκάστοτε ισχύον Οικοδομικός Κανονισμός για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου, εφόσον καταρτίζονται από επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημοσίας χρήσεως, υπέργειων ή υπόγειων σταθμών αυτοκινήτων.

γ) Στον τομέα του τουρισμού, κατ' εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια:

αα) ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

ββ) εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας,

γγ) επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

δδ) ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

εε) ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,

στστ) σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), εκτός του μέρους αυτών που αφορά σε προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτήρια και εγκαταστάσεις και με την προϋπόθεση ότι κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 65 έως 69,

ζζ) εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής {συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια}, όπως αυτές ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155),

ηη) εγκαταστάσεων αγροτουρισμού ή οινοτουρισμού.

θθ) ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας νέων, μόνο για το Καθεστώς Ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων.

ιι) ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels), όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 4399/2016.

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και των συναρμόδιων Υπουργών, η οποία δεν μπορεί να τροποποιηθεί πριν την παρέλευση διετίας από την έκδοσή της, δύνανται να καθορίζονται περιοχές της επικράτειας οι οποίες θα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής μιας ή περισσότερων υποπεριπτώσεων της περ. γ) της παρούσας.

ε) Στον τομέα της ανθρώπινης υγείας και της κοινωνικής μέριμνας κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 2072/1992 (Α' 125) και επενδυτικά σχέδια για την παροχή Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου. Ομοίως κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών οίκων ευγηρίας με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 87.30.11.01.

στ) Στον τομέα των αθλητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων διασκέδασης και ψυχαγωγίας κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι ΚΑΔ 93:

α. 93.11.10.01 Υπηρεσίες γηπέδων (4×4, 5×5 κ.λπ.) ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, αντισφαίρισης κ.λπ., και
β. 93.11.10.03 Υπηρεσίες κολυμβητηρίου (πισίνας).

ζ) Στον τομέα του χονδρικού εμπορίου κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια των Κ.Α.Δ. 46.71.12.05, 46.71.13.14 και 46.71.13.16 που υλοποιούνται στα νησιά, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Ομοίως κατ' εξαίρεση

ενισχύονται επενδυτικά σχέδια των ΚΑΔ 46.46 – Χονδρικό Εμπόριο Φαρμακευτικών Προϊόντων μόνο για το καθεστώς ενισχύσεων «Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού».

η) Στον τομέα των άλλων δραστηριοτήτων παροχής προσωπικών υπηρεσιών κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια των Κ.Α.Δ 96.01.19.02 Υπηρεσίες Μηχανικών Πλυντηρίων και 96.01.13.01 Υπηρεσίες Σιδερωτηρίου Ρούχων.

θ) Στον τομέα ενημέρωσης και επικοινωνίας ενισχύεται η δημιουργία μόνιμων εγκαταστάσεων «studios» για την παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο, τηλεοπτικών προγραμμάτων και ηχογραφήσεων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται το περιεχόμενο, οι ειδικοί όροι, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμοί για τα επενδυτικά σχέδια των παραγράφων 2, 3 και 4.
6. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται ειδικοί όροι, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμοί για την υπαγωγή στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος επενδυτικών σχεδίων στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στα σημεία 8 και 10 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ.. Η ως άνω κοινή υπουργική απόφαση ρυθμίζει αποκλειστικά τις περιπτώσεις, στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του σχεδίου ή το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και όχι: α) με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή β) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς (άρθρο 1 παρ. 3 περ. γ' Γ.Α.Κ.).
β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος είδη επενδυτικών σχεδίων στους τομείς: αα. της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 354) και με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1388/2014 (ΕΕ L 369) της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2014, ββ. της γεωργίας, όπως ορίζεται στο στοιχείο 9 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ..

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι πρόσθετοι όροι, η νομική μορφή των ενισχυόμενων επιχειρήσεων, οι περιορισμοί και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια των τομέων αυτών».

MVDevelopment

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

1. **Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων** για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στον παρόντα, είναι οι κατωτέρω:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο εξήντα τοις εκατό (60%) για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περ. γ' της παρ. 4 του Παραρτήματος Α (Τουρισμός) και στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερ. βδ' της περ. β' της παρ. 4 (Logistics) του ως άνω Παραρτήματος. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών, οι οποίες κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167).

Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων του άρθρου 24 δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές, για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία ρύθμισής τους.

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός, επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

1. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει,
  - ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή, εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται είτε από μέλος της οικογένειας του πωλητή, είτε από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη,
  - iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους.

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των **τεχνικών εγκαταστάσεων** και των **μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου** της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση,

υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.

αε. Τον εκσυχχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτίρια) **και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.**

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπερ. βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση, που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης ή για τρία (3) έτη στην περίπτωση των ΜμΕ.

ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,

iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων, ενώ για τις ΜμΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%).

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περ. α' ή/και β'.

2. Στην περίπτωση που οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένη σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

β. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, και

γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη εγκατάσταση για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών για μεγάλες, τεσσάρων ετών (4) για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3)

ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων, για τις οποίες παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις σε εφαρμογή των καθεστώτων του Κεφαλαίου Θ, με τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, παρατίθενται στο Παράρτημα Β', με την επιφύλαξη των επιπλέον κατηγοριών δαπανών του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού που προβλέπονται στα καθεστώτα ενισχύσεων «Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός επιχειρήσεων», «Πράσινη Μετάβαση - Περιβαλλοντική αναβάθμιση επιχειρήσεων», «Νέο Επιχειρείν», «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (ΣΔΑΜ)», «Έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία», «Επιχειρηματική εξωστρέφεια και Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας».
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται οι επιλέξιμες δαπάνες των παρ. 6 έως 10 του Παραρτήματος Β, καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού τους και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Προκήρυξη καθεστώτων

1. Οι προκηρύξεις καθεστώτων έχουν σταθερό ετήσιο κύκλο για όλα τα έτη ισχύος του παρόντος.
Στην περίπτωση της άμεσης αξιολόγησης, η προκήρυξη γίνεται άπαξ ετησίως. Στην περίπτωση της συγκριτικής αξιολόγησης, οι προκηρύξεις κάθε καθεστώτος γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατ' έτος με διάρκεια ισχύος κάθε προκήρυξης τους τρεις (3) μήνες χωρίς τη δυνατότητα χορήγησης παράτασης. Τα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος προκηρύσσονται με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
2. Η απόφαση προκήρυξης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα παρακάτω:
  - α. Τον στόχο του καθεστώτος,
  - β. τη διάρκεια του καθεστώτος και των κύκλων υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής,
  - γ. τον συνολικό προϋπολογισμό του καθεστώτος και την προέλευση της δημόσιας χρηματοδότησης για κάθε κύκλο υποβολής,
  - δ. τη μορφή και το ύψος των χορηγούμενων ενισχύσεων, καθώς και τον τρόπο χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων, ανάλογα με το είδος της χορηγούμενης ενίσχυσης,
  - ε. τους αρμόδιους φορείς εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης,
  - στ. τις προδιαγραφές, τους πρόσθετους όρους, τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις των επενδυτικών σχεδίων που είναι επιλέξιμα,
  - ζ. τους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών, όπου αυτό απαιτείται,
  - η. τα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και την ελάχιστη βαθμολογία που απαιτείται να λάβει το σχέδιο, προκειμένου να είναι επιλέξιμο.

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων που προάγουν τον ψηφιακό και τεχνολογικό μετασχηματισμό, τη χρήση τεχνολογιών της «Βιομηχανίας 4.0» και αναβαθμίζουν τις σχετικές δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα στο καθεστώς του Υποκεφαλαίου Α' επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5 και σύμφωνα με το Παράρτημα Α, που αναβαθμίζουν τεχνολογικά υφιστάμενες μονάδες, εισάγουν νέες ψηφιακές λειτουργίες και διαδικασίες και συνδυάζουν μεθόδους παραγωγής με σύγχρονη τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών.
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 και δύναται να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 33.
3. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 16, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν δαπάνες, οι οποίες εντάσσονται στις κατηγορίες δαπανών της παρ. 3 του άρθρου 33.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. **Επιπλέον και συμπληρωματικά** προς τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια μπορούν να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β :
  - α. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1.
  - β. Τις δαπάνες για καινοτομία στις ΜμΕ της παρ. 4.
  - γ. Τις δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και Μεγάλες Επιχειρήσεις της παρ. 5.
  - δ. Τις δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7.
  - ε. Τις δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12.
  - στ. Τις δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) της παρ. 8.

- ζ. Τις δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11.
η. Τις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13.

3. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 32 οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών είναι οι ακόλουθες:

- α. Ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 25 έως και 29 του Τμήματος 4 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
β. Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 36-40, 43 και 45-49 του Τμήματος 7 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
γ. Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 31 του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
δ. Ενισχύσεις προς ΜμΕ, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 17-20 του Τμήματος 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
ε. Οποιαδήποτε από τις δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.

Το ποσοστό συμμετοχής εκάστης εκ των άνω κατηγοριών δαπανών επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.

2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια των εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων:

α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις χορηγείται **το εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού** του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για όλα τα είδη ενισχύσεων της παρ.1.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης που χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 33 παρέχονται στο ανώτερο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.

4. Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος **δεν μπορεί να υπερβαίνει το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**

5. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 32 τα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις και **μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) στο εκατό τοις εκατό (100%) των ενισχύσεων** που προβλέπονται στα αντίστοιχα τμήματα του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής. Οι επιχειρήσεις αυτές δύνανται να ενισχυθούν με το σύνολο των κινήτρων της παρ. 1, εφόσον είναι πολύ μικρές και μικρές. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται αποκλειστικά στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Καθορισμός ειδικού πλαισίου καθεστώτος

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύνανται να καθορίζονται το ειδικό πλαίσιο, οι προϋποθέσεις, οι προδιαγραφές και τυχόν περιορισμοί για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν.

ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ **ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε δραστηριότητες στην κυκλική οικονομία και στη βιώσιμη ανάπτυξη και υιοθετούν τεχνολογίες που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενεργειακή αναβάθμιση των επιχειρηματικών μονάδων.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα στο καθεστώς του Υποκεφαλαίου Β΄ επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5 και σύμφωνα με το Παράρτημα Α με αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και λοιπές υφιστάμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες με την προϋπόθεση υλοποίησης δαπανών για μέτρα ενεργειακής απόδοσης και προστασίας του περιβάλλοντος.
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 και δύναται να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 40.
3. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 16, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν δαπάνες, οι οποίες εντάσσονται στις κατηγορίες δαπανών της παρ. 3 του άρθρου 40.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του άρθρου 6.
2. Επιπλέον και συμπληρωματικά προς τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια μπορούν να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β :
  - α. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1.
  - β. Τις δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7.
  - γ. Τις δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8.
  - δ. Τις δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11.
  - ε. Τις δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12.
  - στ. Τις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13.
  - ζ. Τις δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος της παρ. 6.
3. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 39 οι κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:
  - α. Ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 25, 26, 28 και 29 του Τμήματος 4 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
  - β. Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 36-40, 43 και 45-49 του Τμήματος 7 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
  - γ. Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 31 του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
  - δ. Ενισχύσεις για εργαζόμενους σε μειονεκτική θέση και εργαζόμενους με αναπηρία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 32-35 του Τμήματος 6 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
  - ε. Ενισχύσεις προς ΜμΕ, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 17-20 του Τμήματος 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
  - στ. Οποιαδήποτε από τις δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.

Το ποσοστό συμμετοχής εκάστης εκ των άνω κατηγοριών δαπανών επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια των εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων:

α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται **το εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού** του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για όλα τα είδη ενισχύσεων της παρ.1.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης που χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 40 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
4. Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος **δεν μπορεί να υπερβαίνει το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**
5. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 39, τα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις και μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ στο εκατό τοις εκατό (100%) των ενισχύσεων που προβλέπονται στα αντίστοιχα τμήματα του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής. Οι επιχειρήσεις αυτές δύνανται να ενισχυθούν με το σύνολο των κινήτρων της παρ. 1, εφόσον είναι πολύ μικρές και μικρές. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης αξιολόγησης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19.

Καθορισμός ειδικού πλαισίου καθεστώτος

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται ειδικοί όροι, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμοί για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν.

ΝΕΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση νέων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας και η κάλυψη δαπανών σύστασης των εταιρειών, ερευνητικών δραστηριοτήτων, αλλά και δαπανών υλοποίησης αρχικών επενδύσεων.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5 και σύμφωνα με το Παράρτημα Α και εμπίπτουν στην πρωτογενή παραγωγή, στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, στην αλιεία, στην έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία, στον ψηφιακό και τεχνολογικό μετασχηματισμό, στη μεταποίηση και στην εφοδιαστική αλυσίδα.
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να συμπεριλαμβάνουν και επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 47.
3. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 16, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν δαπάνες, οι οποίες εντάσσονται στις κατηγορίες δαπανών της παρ. 3 του άρθρου 47.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Στα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια παρέχεται και η δυνατότητα ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες

κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:

- α) Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ΜμΕ της παρ. 1,
- β) δαπάνες εκκίνησης για υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις της παρ. 2,
- γ) δαπάνες καινοτομίας για ΜμΕ της παρ. 4,
- δ) δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
- ε) δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
- ζ) δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
- η) δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
- θ) δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11,
- ι) δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12 και
- ια) δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13.

3. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 46 οι κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

- α) Ενισχύσεις για πρόσβαση ΜμΕ σε χρηματοδότηση, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 22 του Τμήματος 3 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
- β) Ενισχύσεις προς ΜμΕ, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 17 έως 20 του Τμήματος 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
- γ) Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 25, 26, 28 και 29 του Τμήματος 4 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
- δ) Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 36 έως 40, 43 και 45 έως 49 του Τμήματος 7 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
- ε) Οποιαδήποτε από τις δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.

Το ποσοστό συμμετοχής εκάστης εκ των ως άνω κατηγοριών δαπανών επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης και της χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ταμείου συμμετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 21 Γ.Α.Κ., όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.

Ειδικά το κίνητρο της χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου λαμβάνει τις εξής μορφές:

α. Ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια ή επενδυτική χορηγία για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις,

β. δάνεια για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις.

2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες αρχικών επενδύσεων χορηγούνται στα ανώτατα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.
3. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 47 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ.
4. Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος **δεν υπερβαίνει το όριο των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ.**
5. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 46 χορηγούνται με βάση τις εντάσεις και μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ στο εκατό τοις εκατό (100%) των ενισχύσεων που προβλέπονται στα αντίστοιχα τμήματα του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος είναι υπό σύσταση **Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις**, στο εταιρικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν μόνο **φυσικά πρόσωπα χωρίς προηγούμενη μετοχική συμμετοχή σε εταιρείες**, με την εξαίρεση κατοχής μετοχών εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ). **Η επιλεξιμότητα προϋποθέτει ότι τα φυσικά πρόσωπα δεν έχουν παρουσιάσει προηγούμενη επιχειρηματική δραστηριότητα** και βασίζεται σε εισοδηματικά κριτήρια που εξειδικεύονται στις σχετικές προκηρύξεις.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των περιφερειών της χώρας.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 13.

ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης με στόχο τη στήριξη της απασχόλησης και ανάπτυξης των περιοχών που επηρεάζονται περισσότερο από τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5 και σύμφωνα με το Παράρτημα Α, τα οποία υλοποιούνται στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ).
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 και δύναται να συμπεριλαμβάνουν και επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 53.
3. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 16, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν δαπάνες μόνο από τις αναφερόμενες στην παρ. 3 του άρθρου 53 κατηγορίες.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Στα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια παρέχεται και η δυνατότητα ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:

- α. Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1,
- β. δαπάνες για καινοτομία στις ΜμΕ της παρ. 4,
- γ. δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις της παρ.5,
- δ. δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
- ε. δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12,
- στ. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
- ζ. δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11 και
- η. δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13.

3. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 52 οι κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

- α) Ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 25 έως και 29 του Τμήματος 4 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
- β) Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 36 έως 40, 43 και 45 έως 49 του Τμήματος 7 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
- γ) Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 31 του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
- δ) Ενισχύσεις προς ΜμΕ, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 17-20 του Τμήματος 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
- ε) Οποιαδήποτε από τις δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.

Το ποσοστό συμμετοχής εκάστης εκ των ως άνω κατηγοριών δαπανών επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.

2α. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση **τα ανώτατα όρια των εντάσεων** του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 57.

β. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 53 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ., με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 57.

3α. Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν υπερβαίνει τα τιθέμενα όρια της κάθε κατηγορίας επιλέξιμων δαπανών του Γ.Α.Κ. 651/2014, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 57.

β. Στα μεγάλα επενδυτικά σχέδια παρέχεται έως το ανώτερο επιτρεπόμενο ποσό, σύμφωνα με τις διατάξεις για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, ύστερα από κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Οι φορείς των υπαγόμενων στο παρόν καθεστώς επενδυτικών σχεδίων έχουν δικαίωμα να κάνουν χρήση της διαδικασίας ταχείας αδειοδότησης μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπως αυτή προβλέπεται στον νόμο για την προσέλκυση των στρατηγικών επενδύσεων, χωρίς τις προβλεπόμενες στον νόμο αυτό διαδικασίες υπαγωγής. Οι φορείς των ως άνω επενδυτικών σχεδίων δεν δύνανται να κάνουν χρήση καμίας εκ των λοιπών ευνοϊκών ρυθμίσεων του οικείου νόμου, όπως εκάστοτε ισχύει.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος του Υποκεφαλαίου Δ' είναι:

- α. Οι Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις,
β. Οι Μεγάλες Επιχειρήσεις για παραγωγικές επενδύσεις, μόνο εφόσον οι επενδύσεις αυτές είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης, υπό τον όρο ότι συμβάλλουν στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία της Ένωσης έως το 2050 και στην επίτευξη συναφών περιβαλλοντικών στόχων, είναι απαραίτητες για τη δημιουργία θέσεων εργασίας στο προσδιορισθέν έδαφος και δεν οδηγούν σε μετεγκατάσταση.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων

Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την υποδοχή των επενδυτικών σχεδίων, την αξιολόγηση, έγκριση, τις πιστοποιήσεις υλοποίησης και ολοκλήρωσης, καθώς και την παρακολούθηση αυτών, αποκτά τον ρόλο του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.
3. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19.

Καθορισμός ειδικού πλαισίου καθεστώτος

1. Με την απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος σύμφωνα με το άρθρο 30 δύναται να καθορίζονται και το είδος ή η ένταση ή το ποσό των ενισχύσεων του άρθρου 54 σύμφωνα με το μέγεθος των επιχειρήσεων, τις επιλέξιμες δαπάνες και την περιοχή υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων εντός των περιοχών που καλύπτουν τα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ).
2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του συναρμόδιου Υπουργού δύναται να καθορίζεται το ειδικότερο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων από το ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων που προάγουν την έρευνα και προωθούν την ανάπτυξη και την εφαρμογή ιδεών και τεχνολογιών που βελτιώνουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες και καθιστούν την παραγωγή αποδοτικότερη.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5, τα οποία, σύμφωνα με το Παράρτημα Α, συμβάλλουν στην ανάπτυξη τεχνολογίας ή στη δια της τεχνολογικής ανάπτυξης παροχή υπηρεσιών, στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή στην εισαγωγή διαδικαστικών ή οργανωτικών καινοτομιών, στην αξιοποίηση αποτελεσμάτων της έρευνας, στην αύξηση της απασχόλησης και στη δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής προστιθέμενης αξίας.
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 και δύναται να συμπεριλαμβάνουν και επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 60.
3. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής

επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 16, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στις κατηγορίες δαπανών της παρ. 3 του άρθρου 60.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Στα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια παρέχεται και η δυνατότητα ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β :
  - α. Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1,
  - β. δαπάνες για καινοτομία στις ΜμΕ της παρ. 4,
  - γ. δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις της παρ. 5,
  - δ. δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
  - ε. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ,
  - στ. δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
  - ζ. δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
  - η. δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12,
  - θ. δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13,
  - ι. δαπάνες για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15.
3. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 59 οι κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:
  - α. Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 25 έως και 29 του Τμήματος 4 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
  - β. Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 36 έως 40, 43 και 45 έως 49 του Τμήματος 7 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
  - γ. Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 31 του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
  - δ. Ενισχύσεις προς ΜμΕ, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 17-20 του Τμήματος 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
  - ε. Οποιαδήποτε από τις δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.

Το ποσοστό συμμετοχής εκάστης εκ των ως άνω κατηγοριών δαπανών επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής

μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.

2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια των εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων:

α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται το εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για όλα τα είδη ενισχύσεων της παρ. 1.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης που χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 60 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ.
4. Το ποσό των ενισχύσεων που χορηγείται **σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν υπερβαίνει το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**
5. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 59, τα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις και μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000 €) στο εκατό τοις εκατό (100%) των ενισχύσεων που προβλέπονται στα αντίστοιχα τμήματα του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής. Οι επιχειρήσεις αυτές δύνανται να ενισχυθούν με το σύνολο των κινήτρων της παρ. 1, εφόσον είναι πολύ μικρές και μικρές. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19.

Καθορισμός ειδικού πλαισίου καθεστώτος

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού δύναται να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν.

ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ -

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΑΛΙΕΙΑ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και της αλιείας.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια αφορούν στους τομείς:

α. Της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, όπως ορίζεται στο στοιχείο της περ. 9 του άρθρου 2 του Γ.Α.Κ.,

β. της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων, όπως ορίζεται στο στοιχείο της περ. 10 του άρθρου 2 του Γ.Α.Κ.,

γ. της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (L 354), υπό την επιφύλαξη του Γ.Α.Κ. και του Κανονισμού 1388/2014 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την κήρυξη κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ως συμβατών με την εσωτερική αγορά (L 369).

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται εντάσσονται σε μια (1) τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να περιλαμβάνουν πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 67, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων για την πρωτογενή γεωργική παραγωγή, την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. **Επιπλέον και συμπληρωματικά** προς τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:
  - α. Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ) της παρ. 1,
  - β. δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
  - γ. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) της παρ. 8,
  - δ. δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
  - ε. δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
  - στ. δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11,
  - ζ. δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12,
  - η. δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13,
  - θ. δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14 και
  - ι. δαπάνες για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, της παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις:
  - α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, **χορηγείται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του κινήτρου της επιχορήγησης** του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή **το εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3.**
  3. Τα λοιπά είδη κινήτρων χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.
  - β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της παρ. 1 πλην της επιχορήγησης, στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή στο εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3.
  3. **Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων** προβλέπονται σύμφωνα με την παρ. 2 στα επενδυτικά σχέδια που:

α. Ανήκουν στον τομέα της αγροδιατροφής,

β. υλοποιούνται στις ακόλουθες περιοχές:

βα. **Ορεινές περιοχές**, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), εκτός των δημοτικών ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

ββ. **παραμεθόριες περιοχές**, δηλαδή περιοχές εντός τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα.

βγ. **νησιωτικές περιοχές**, δηλαδή νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (**3.100**) κατοίκων, και

βδ. **από επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια:**

βδα. **υλοποιούνται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.)**, Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.), εφόσον δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης,

βδβ. **υλοποιούνται σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα**,

βδγ. **αφορούν σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων, που έχουν παύσει τη λειτουργία τους**. Η δε αξία του πάγιου εξοπλισμού της βιομηχανικής μονάδας, η οποία πρόκειται να επαναλειτουργήσει, καλύπτει ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

4. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 67 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Γ.Α.Κ.).
5. **Το ποσό των ενισχύσεων** που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν **υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ**, με την επιφύλαξη τυχόν μικρότερου ορίου των κανονισμών για την πρωτογενή γεωργική παραγωγή, την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των περιφερειών της χώρας.

2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19.

Καθορισμός ειδικού πλαισίου καθεστώτος

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύνανται να καθορίζονται ειδικοί όροι, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμοί για την υπαγωγή στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος, επενδυτικών σχεδίων στον τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, όπως ορίζεται στα στοιχεία 8 και 10 του άρθρου 2 του Γ.Α.Κ.. Η ως άνω κοινή υπουργική απόφαση ρυθμίζει αποκλειστικά τις περιπτώσεις, στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του σχεδίου ή το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και όχι: α) με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή β) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 1 του Γ.Α.Κ..
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύνανται να υπάγονται σε καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος είδη επενδυτικών σχεδίων στους τομείς:

αα. Της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 354), με την επιφύλαξη του Γ.Α.Κ. και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 (ΕΕ L 369) της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2014,

ββ. της γεωργίας, σύμφωνα με το στοιχείο 9 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ..

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι πρόσθετοι όροι, η νομική μορφή των ενισχυόμενων επιχειρήσεων, οι περιορισμοί και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια των τομέων αυτών.

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ – ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων που ανήκουν στον τομέα της μεταποίησης, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων για τα οποία θεσπίζεται ειδικό καθεστώς, και των επενδυτικών σχεδίων στον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας, με αντικείμενο την τεχνολογική,

παραγωγική, διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση, καθώς και την καινοτόμο και εξωστρεφή ανάπτυξη και μεγέθυνση, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5, τα οποία, σύμφωνα με το Παράρτημα Α, εμπίπτουν στον τομέα της μεταποίησης, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων του Υποκεφαλαίου ΣΤ'.
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να περιλαμβάνουν και πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 74.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:

- α. Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1,
- β. δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
- γ. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
- δ. δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
- ε. δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
- στ. δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11,
- ζ. δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12,
- η. δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13,
- θ. δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14 και
- ι. δαπάνες για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.

2. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις:

- α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται **το ογδόντα τοις εκατό (80%) του κινήτρου της επιχορήγησης** του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή **το εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις**

της παρ. 3. Τα λοιπά είδη κινήτρων χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της παρ. 1 πλην της επιχορήγησης, στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή στο εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3

3. Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων προβλέπονται σύμφωνα με την παρ. 2 στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ακόλουθες περιοχές:

- α. Ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των Δημοτικών Ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,
- β. παραμεθόριες περιοχές, δηλαδή περιοχές σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,
- γ. νησιωτικές περιοχές, δηλαδή νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων..

4. Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων προβλέπονται σύμφωνα με την παρ. 2 στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια:

α. Υλοποιούνται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.), εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης,

β. υλοποιούνται σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα,

γ. αφορούν σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων, που έχουν παύσει τη λειτουργία τους. Η αξία του πάγιου εξοπλισμού της βιομηχανικής μονάδας, η οποία πρόκειται να επαναλειτουργήσει, πρέπει να καλύπτει ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

5. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 74 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού.

6. Το ποσό των ενισχύσεων που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν υπερβαίνει το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των περιφερειών της χώρας.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων που στοχεύουν στη διείσδυση σε νέες αγορές του εξωτερικού με την εξαγωγή των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5, τα οποία σύμφωνα με το Παράρτημα Α αναπτύσσουν επιχειρηματική εξωστρέφεια και εξαγωγικές δραστηριότητες σε ποσοστό που προσδιορίζεται με την απόφαση προκήρυξης του άρθρου 30.
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 80.
3. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 16, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν δαπάνες, οι οποίες εντάσσονται στις κατηγορίες δαπανών της παρ. 3 του άρθρου 80.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:

- α. Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1,
β. δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13 και
γ. δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14.
3. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 79 οι κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:
α) Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, του άρθρου 31 του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
β) Ενισχύσεις για εργαζόμενους σε μειονεκτική θέση και εργαζόμενους με αναπηρία, των άρθρων 32 έως 35 του Τμήματος 6 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
γ) Ενισχύσεις προς ΜμΕ, των άρθρων 17 έως 20 του Τμήματος 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
δ) Οποιαδήποτε από τις δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.

Το ποσοστό συμμετοχής εκάστης εκ των άνω κατηγοριών δαπανών επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια των εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων:

α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται το εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για όλα τα είδη ενισχύσεων της παρ. 1.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης που χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 80 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ.
4. **Το ποσό των ενισχύσεων που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν υπερβαίνει το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**
5. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 79, τα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις στο 100% των ενισχύσεων που προβλέπονται στα αντίστοιχα τμήματα του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής και μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000 €). Οι επιχειρήσεις αυτές δύναται να ενισχυθούν με το σύνολο των κινήτρων της παρ. 1, εφόσον είναι πολύ μικρές και μικρές. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των περιφερειών της χώρας.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η χορήγηση ενισχύσεων σε ένα ευρύ πεδίο τουριστικών επενδύσεων που αφορούν κυρίως στη δημιουργία, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής, τουριστικών καταλυμάτων στο σύνολο της Επικράτειας με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια αφορούν:

α) Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

β) εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, μετά πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας,

γ) επέκταση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

δ) ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

ε) ίδρυση και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,

στ) ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), που κατατίθενται ως ενιαία σχέδια. Δεν περιλαμβάνονται τα προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτίρια και εγκαταστάσεις.

ζ) ίδρυση ξενώνων φιλοξενίας νέων, μόνο για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

η) ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels), όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014, υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 21 του παρόντος.

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 86.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του Παραρτήματος Β :

- α. Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ της παρ. 1,
- β. δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
- γ. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
- δ. δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
- ε. δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
- στ. δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων της παρ. 11,
- ζ. δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της παρ. 12,
- η. δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση της παρ. 13,
- θ. δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14 και
- ι. δαπάνες για πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις:

α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις χορηγείται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του κινήτρου της επιχορήγησης του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή το εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3. Τα λοιπά είδη κινήτρων χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της παρ. 1 πλην της επιχορήγησης, στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή στο εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3.

3. **Ειδικές κατηγορίες** ενισχύσεων προβλέπονται σύμφωνα με την παρ. 2 στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ακόλουθες περιοχές:

α. **Ορεινή περιοχή**, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των Δημοτικών Ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

β. **παραμεθόρια περιοχή**, δηλαδή περιοχή σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα.

γ. **νησιωτική περιοχή**, δηλαδή τα νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων, και

δ. **σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.**

4. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 86 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού.
5. **Το ποσό των ενισχύσεων** που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος **δεν υπερβαίνει το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των περιφερειών της χώρας.

2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19.

Καθορισμός ειδικού πλαισίου καθεστώτος

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού, η οποία δεν δύναται να τροποποιηθεί πριν την παρέλευση διετίας από την έκδοσή της, δύναται να καθορίζονται περιοχές της Επικράτειας οι οποίες παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας και οι οποίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος ή και από είδη ενισχύσεων της παρ. 1 του άρθρου 87.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού δύναται να καθορίζονται το είδος και η έκταση των έργων που εντάσσονται στον εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων, ώστε ο εκσυγχρονισμός να θεωρείται ολοκληρωμένης μορφής.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού δύναται να καθορίζονται το είδος και η έκταση των έργων που εντάσσονται στον εκσυγχρονισμό των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), ώστε ο εκσυγχρονισμός να θεωρείται ολοκληρωμένης μορφής.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων που αφορούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού και στοχεύουν στην αξιοποίηση και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των περιοχών της χώρας, όπως γεωγραφικών, κοινωνικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια αφορούν:

α. **Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής**, όπως **συνεδριακά κέντρα**, γήπεδα **γκολφ**, **τουριστικούς λιμένες**, **χιονοδρομικά κέντρα**, **θεματικά πάρκα**, εγκαταστάσεις **ιαματικού τουρισμού** [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα

αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού **αθλητικού τουρισμού**, ορειβατικά καταφύγια, **αυτοκινητοδρόμια**, όπως αυτές ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α'155),

β. εγκαταστάσεις αγροτουρισμού ή οινοτουρισμού ή γεωτουρισμού.

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται, πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 93.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων στο άρθρο 6 επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.
2. Συμπληρωματικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια μπορούν να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:
  - α. Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ΜΜΕ της παρ. 1,
  - β. δαπάνες μέτρων ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
  - γ. δαπάνες συμπαραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
  - δ. δαπάνες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
  - ε. δαπάνες εγκατάστασης αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
  - στ. δαπάνες αποκατάστασης μολυσμένων χώρων της παρ. 11,
  - ζ. δαπάνες ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων της παρ. 12,
  - η. δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης της παρ. 13,
  - θ. δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14 και
  - ι. δαπάνες πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τις εξής εντάσεις:
  - α. **Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του κινήτρου της επιχορήγησης του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή το εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3.** Τα λοιπά είδη κινήτρων χορηγούνται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.
  - β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της παρ. 1 του παρόντος άρθρου πλην της επιχορήγησης, στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή στο εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του παρόντος.

3. **Ειδικές κατηγορίες** ενισχύσεων προβλέπονται σύμφωνα με την παρ. 2 στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε:

α. **Ορεινή περιοχή**, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των Δημοτικών Ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

β. **παραμεθόρια περιοχή**, δηλαδή περιοχή σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,

γ. **νησιωτική περιοχή**, δηλαδή τα νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων, και

δ. **σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.**

4. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 93 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού.

5. **Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν μπορεί να υπερβεί το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών της Χώρας.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19.

Καθορισμός ειδικού πλαισίου καθεστώτος

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού δύναται να καθορίζονται οι προδιαγραφές και οι όροι που πρέπει να πληρούν επενδυτικά σχέδια του παρόντος

ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση μεγάλων επενδυτικών σχεδίων που αφορούν κλάδους της οικονομίας με σημαντικές επιδράσεις στις τοπικές οικονομίες.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5 και σύμφωνα με το Παράρτημα Α, εξαιρουμένων αυτών που εμπίπτουν στα καθεστώτα ενισχύσεων της αγροδιατροφής - πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων – αλιείας των άρθρων 65 έως 71, της μεταποίησης – εφοδιαστικής αλυσίδας των άρθρων 72 έως 77, της ενίσχυσης τουριστικών επενδύσεων των άρθρων 84 έως 90 και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού των άρθρων 91 έως 97, και **με την προϋπόθεση ότι ο προϋπολογισμός του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ.**
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 100.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Συμπληρωματικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια μπορούν να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:
  - α. Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ΜμΕ της παρ. 1,
  - β. δαπάνες μέτρων ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
  - γ. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
  - δ. δαπάνες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
  - ε. δαπάνες εγκατάστασης αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
  - στ. δαπάνες αποκατάστασης μολυσμένων χώρων της παρ. 11,
  - ζ. δαπάνες ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων της παρ. 12,
  - η. δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης της παρ. 13,
  - θ. δαπάνες συμμετοχής ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14,
  - ι. δαπάνες πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15,
  - ια. δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης της παρ. 3,
  - ιβ. δαπάνες καινοτομίας για ΜμΕ της παρ. 4 και

ιγ. δαπάνες διαδικαστικής και οργανωτικής καινοτομίας για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις της παρ. 5.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις:

α. Στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του κινήτρου της επιχορήγησης του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή το εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3. Τα λοιπά είδη κινήτρων χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

β. Στις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της παρ. 1 πλην της επιχορήγησης, το ογδόντα τοις εκατό (80%) του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή το εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3.

3. **Ειδικές κατηγορίες** ενισχύσεων προβλέπονται σύμφωνα με την παρ. 2 στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ακόλουθες περιοχές:

α. Ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των Δημοτικών Ενότητων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

β. παραμεθόριες περιοχές, δηλαδή περιοχές σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα.

γ. νησιωτικές περιοχές, δηλαδή νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων, και

δ. σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

4.

Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 100 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, όπως αναγράφεται στο Παράρτημα Β.

5. Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν μπορεί να υπερβεί το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.

Διαδικασία ταχείας αδειοδότησης

Οι φορείς των υπαγόμενων στο παρόν καθεστώς επενδυτικών σχεδίων δύνανται να κάνουν χρήση της διαδικασίας ταχείας αδειοδότησης μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπως αυτή

προβλέπεται στον νόμο των στρατηγικών επενδύσεων, χωρίς τις προβλεπόμενες στον νόμο αυτό διαδικασίες υπαγωγής. Οι φορείς των ως άνω σχεδίων δεν μπορούν να κάνουν χρήση καμίας εκ των λοιπών ευνοϊκών ρυθμίσεων του οικείου νόμου.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής στο παρόν καθεστώς επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης αξιολόγησης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΑΞΙΑΣ

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στους κλάδους που αποτελούν ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας, προκειμένου να επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας, να βελτιώνεται η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, να καθίσταται αποτελεσματικός ο συντονισμός της προμηθευτικής αλυσίδας και να διαμορφώνονται όροι ενίσχυσης της εξωστρέφειας.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5 και σύμφωνα με το Παράρτημα Α που εμπίπτουν στα πεδία των ευρωπαϊκών στρατηγικών αλυσίδων αξίας (**μικροηλεκτρονική, υπολογιστές υψηλής απόδοσης, συσσωρευτές, διασυνδεδεμένα και αυτόνομα οχήματα, κυβερνοασφάλεια, προσωποποιημένη ιατρική και υγεία, βιομηχανία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, υδρογόνο, διαδίκτυο των πραγμάτων**).

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον εκ των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 107.
3. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια χωρίς την πλήρωση της προϋπόθεσης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 16, εφόσον αυτά περιλαμβάνουν δαπάνες, οι οποίες εντάσσονται στις κατηγορίες δαπανών της παρ. 3 του άρθρου 107.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του άρθρου 6.
  2. Συμπληρωματικά προς τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια μπορούν να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:
    - α. Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ΜμΕ της παρ. 1,
    - β. δαπάνες που αφορούν την καινοτομία στις ΜμΕ της παρ. 4,
    - γ. δαπάνες διαδικαστικής και οργανωτικής καινοτομίας για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις της παρ. 5,
    - δ. δαπάνες μέτρων ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
    - ε. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
    - στ. δαπάνες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
    - ζ. δαπάνες εγκατάστασης αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
    - η. δαπάνες ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων της παρ. 12,
    - θ. δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης της παρ. 13 και
    - ι. δαπάνες πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15.
3. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 106, στην έννοια των δαπανών περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:
  - α) Ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 25 έως και 29 του Τμήματος 4 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ 651/2014 της Επιτροπής.
  - β) Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 36-40, 43 και 45-49 του Τμήματος 7 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής.
  - γ) Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 31 του Τμήματος 5 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
  - δ) Ενισχύσεις για εργαζόμενους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και εργαζόμενους με αναπηρία, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 32-35 του Τμήματος 6 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
  - ε) Ενισχύσεις προς ΜμΕ, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 17-20 του Τμήματος 2 του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Γ.Α.Κ. 651/2014 της Επιτροπής,
  - στ) Οποιαδήποτε από τις δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος.

Το ποσοστό συμμετοχής της κάθε δαπάνης επί του συνολικού κόστους ενίσχυσης του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με την οικεία προκήρυξη.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της επιχορήγησης, της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια των εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, δηλαδή:

α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται το εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για όλα τα είδη ενισχύσεων της παρ. 1.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης που χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ποσοστού του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 104 παρέχονται στο ανώτερο προβλεπόμενο ποσοστό του Γ.Α.Κ.
4. **Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν μπορεί να υπερβαίνει το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**
5. Για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του άρθρου 106 τα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις και μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ στο εκατό τοις εκατό (100%) των ενισχύσεων που προβλέπονται στα αντίστοιχα τμήματα του Κεφαλαίου ΙΙΙ του ΓΑΚ 651/2014 της Επιτροπής. Οι επιχειρήσεις αυτές δύνανται να ενισχυθούν με το σύνολο των κινήτρων της παρ. 1, εφόσον είναι πολύ μικρές και μικρές. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης αξιολόγησης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 360°

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στον παρόντα πλην συγκεκριμένων κατηγοριών για τις οποίες θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα, τα οποία αφορούν στην υλοποίηση αρχικών επενδύσεων και τη δυνατότητα πραγματοποίησης πρόσθετων δαπανών, προς όφελος των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και της εθνικής οικονομίας.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 5 και σύμφωνα με το Παράρτημα Α, εξαιρουμένων αυτών που εμπίπτουν στα καθεστώτα ενισχύσεων της αγροδιατροφής - πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων – αλιείας των άρθρων 65 έως 71, της μεταποίησης – εφοδιαστικής αλυσίδας των άρθρων 72 έως 77, της ενίσχυσης τουριστικών επενδύσεων των άρθρων 84 έως 90 και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού των άρθρων 91 έως 97.
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να εντάσσονται σε μία τουλάχιστον από τις περιπτώσεις της παρ. 1 του άρθρου 16 (αρχική επένδυση) και δύναται να περιλαμβάνουν τυχόν επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 113.

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται για το σύνολο των προβλεπόμενων επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 6.
2. Συμπληρωματικά προς τις περιφερειακές ενισχύσεις της παρ. 1, τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επιχειρηματικά σχέδια μπορούν να ενισχυθούν, σύμφωνα με το άρθρο 7, και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών εκτός περιφερειακών ενισχύσεων του Παραρτήματος Β:

- α. Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ΜμΕ της παρ. 1,
- β. δαπάνες μέτρων ενεργειακής απόδοσης της παρ. 7,
- γ. δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ της παρ. 8,
- δ. δαπάνες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της παρ. 9,
- ε. δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης της παρ. 10,
- στ. δαπάνες αποκατάστασης μολυσμένων χώρων της παρ. 11,
- ζ. δαπάνες ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων της παρ. 12,
- η. δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης της παρ. 13,
- θ. δαπάνες συμμετοχής ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις της παρ. 14 και

ι. δαπάνες πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση της παρ. 15.

Είδη, ένταση και ποσά ενισχύσεων

1. Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 9.
2. Το ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τις εντάσεις:

α. Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, χορηγείται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του κινήτρου της επιχορήγησης του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή το εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3. Τα λοιπά είδη κινήτρων χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

β. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις η ενίσχυση περιλαμβάνει τα κίνητρα της παρ. 1 πλην της επιχορήγησης, στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ή στο εκατό τοις εκατό (100%) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3.

3. **Ειδικές κατηγορίες** ενισχύσεων προβλέπονται σύμφωνα με την παρ. 2 στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ακόλουθες περιοχές:

α. Ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των Δημοτικών Ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

β. παραμεθόριες περιοχές, δηλαδή περιοχές σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,

γ. νησιωτικές περιοχές, δηλαδή νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων, και

δ. σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

4. Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες της παρ. 2 του άρθρου 113 παρέχονται στο ανώτατο προβλεπόμενο ποσοστό του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, όπως αναγράφεται στο Παράρτημα Β.
5. **Το ποσό των ενισχύσεων που δύναται να χορηγηθεί σε κάθε επενδυτικό σχέδιο του παρόντος καθεστώτος δεν μπορεί να υπερβεί το όριο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.**

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι του καθεστώτος αυτού είναι όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 13.

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι αιτήσεις υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών της Χώρας.
2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19.

P-Consultant 15/01/2022